

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๒๗/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ๑๔/๒๕๖๗

วันที่ ๑๕ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ร้อง
นายนครชัย ขุนณรงค์ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง คณะกรรมการการเลือกตั้งขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๔ ว่า สมาชิกภาพสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนายนครชัย ขุนณรงค์ สิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่เลือกตั้งและมีคำสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖ มีพระราชกฤษฎีกายกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๖ กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป โดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ร้อง) ประกาศกำหนดให้วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เป็นวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป และกำหนดให้วันที่ ๓ ถึงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๖ เป็นวันรับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และในวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๖ นายนครชัย ขุนณรงค์ (ผู้ถูกร้อง) สังกัดพรรคก้าวไกล ยื่นใบสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัดระยอง โดยรับรองว่าตนมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัดระยอง

- ๒ -

ประกาศให้ผู้ถูกร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง ภายหลังจากการเลือกตั้ง ผู้ร้องประกาศผลการเลือกตั้ง ปรากฏชื่อผู้ถูกร้องเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัดระยอง

เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ผู้ร้องได้รับคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งกล่าวหาว่าผู้ถูกร้องเป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเนื่องจากเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๑๐) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๒ (๑๒) ต่อมาผู้ถูกร้องยื่นหนังสือลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖ แจ้งขอลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้องตรวจสอบข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงและมาให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า ผู้ถูกร้องทราบเพียงว่าตนเคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกแต่ไม่ทราบรายละเอียดข้อเท็จจริงแห่งคดีและคดีดังกล่าวได้เกิดขึ้นเป็นเวลานานกว่า ๒๔ ปีแล้ว อีกทั้งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ลบล้างโทษที่ผู้กระทำความผิดได้รับโทษมาครบถ้วนและพ้นโทษแล้ว ทำให้ผู้ถูกร้องเข้าใจว่าสามารถใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งได้

ผู้ร้องมีคำวินิจฉัยคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๒๓/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ เห็นว่า ข้อเท็จจริงเป็นยุติว่าผู้ถูกร้องเคยต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิดฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๕ ประกอบมาตรา ๘๓ ซึ่งเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ตามคำพิพากษาอันถึงที่สุดของศาลจังหวัดชลบุรี ในคดีหมายเลขดำที่ ๖๙๖๒/๒๕๔๒ คดีหมายเลขแดงที่ ๖๗๖๖/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ ส่วนการล้างมลทินคือการลบล้างโทษว่ามีเคยถูกลงโทษจำคุกในความผิดนั้น ๆ เท่านั้น ไม่มีผลเป็นการลบล้างการกระทำความผิดและลบล้างคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ามีการกระทำความผิดนั้น ผู้ถูกร้องเป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๑๐) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๒ (๑๒) ผู้ถูกร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งมีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม

ในการสมัครรับเลือกตั้งของตนเองให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เมื่อผู้ถูกร้องรับรองว่าตนมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรณีมีหลักฐาน อันควรเชื่อได้ว่า ผู้ถูกร้องลงสมัครรับเลือกตั้งโดยรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งแล้วปกปิด หรือไม่แจ้งข้อความจริงนั้น และให้ถือว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง เขตเลือกตั้งที่ ๓ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกร้อง มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๔ วรรคสอง และมาตรา ๑๕๑ ให้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๔ ว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตั้งแต่วันเลือกตั้ง และมีคำสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกร้อง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๑๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๔ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยหรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ บัญญัติว่า “สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อ ... (๓) ลาออก ...” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ บัญญัติว่า “ให้ศาลมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคดี ดังต่อไปนี้ ... (๑๓) คดีอื่นที่รัฐธรรมนูญ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจ ของศาล” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง หากผู้อำนวยการ การเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งตรวจสอบแล้วเห็นว่าผู้สมัครผู้ใดไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเนื่องจาก ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งและผู้สมัครผู้นั้นได้คะแนนอยู่ในลำดับ ที่จะได้รับการเลือกตั้ง ให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัย ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยว่า ผู้สมัครผู้นั้นมีเหตุดังกล่าว ให้มีคำสั่งยกเลิกการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นและสั่งให้ดำเนินการเลือกตั้งใหม่ ในกรณีนี้มีให้นำคะแนนที่ผู้สมัครแต่ละคนได้รับไปใช้ในการคำนวณตามมาตรา ๑๒๘” มาตรา ๕๔

วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “กรณีที่เกิดเหตุตามมาตรา ๕๓ ภายหลังจากผลการเลือกตั้ง และผู้นั้นเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย” วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีตามวรรคหนึ่ง หากผู้สมัครผู้นั้นรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งแล้วปกปิดหรือไม่แจ้งข้อความจริงนั้น ให้ถือว่าการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นมีได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม และให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้น และเมื่อมีการเลือกตั้งใหม่ให้นำความในมาตรา ๑๓๑ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม” วรรคสาม บัญญัติว่า “เมื่อศาลรัฐธรรมนูญได้รับเรื่องไว้พิจารณาแล้ว หากปรากฏเหตุอันควรสงสัยว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ถูกร้องมีกรณีตามที่ถูกร้อง ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้นั้นหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย” และมาตรา ๑๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้ใดรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเนื่องจากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้สมัครรับเลือกตั้งหรือทำหนังสือยินยอมให้พรรคการเมืองเสนอรายชื่อเพื่อสมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี” วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้นั้นคืนเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่ได้รับมาเนื่องจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าวให้แก่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรด้วย”

พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตั้งแต่วันเลือกตั้ง และมีคำสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๔ นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ขณะที่ผู้ร้องยื่นคำร้องนี้ ผู้ถูกร้องลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตั้งแต่วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖ เป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงนับแต่วันดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๓) ไม่มีเหตุให้ต้องวินิจฉัยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ถูกร้อง และเป็นเรื่องที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๕๑ บัญญัติกระบวนการในกรณีดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะแล้ว กรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข

- ๕ -

ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๕๔ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๗ (๑๓) ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

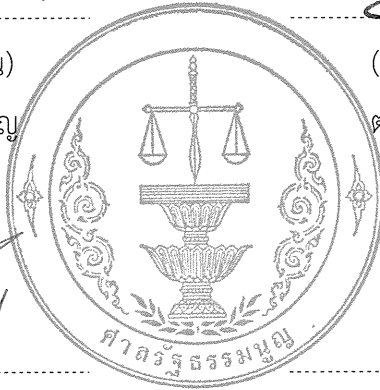
(คำสั่งที่ ๒๗/๒๕๖๗)

(นายปัญญา อดุชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ